

УДК 687.01:796

МОДА ТА СПОРТ: В ПОШУКАХ НОВОЇ КОНСТРУКЦІЇ ЖІНОЧНОСТІ

КОКОРИНА Галина, ГАРКІН Петро, КУРОЧКА Світлана,
ЧЕРНЯВСЬКА Анна

Київський національний університет технологій та дизайну
galinaramasanova@gmail.com

Робота присвячена дослідженню еволюції жіночої уніформи для гри в гольф та її сучасній інтерпретації в проектуванні одягу для дозвілля. Визначено взаємозв'язок подій в історії, культурі, соціальному житті та в дизайні костюма. Розглянуто вплив елітних видів спорту на моду та актуальний жіночий образ, проаналізовані ключові моменти формування спортивного стилю в одязі. Представлено пропозиції щодо переосмислення теми еволюції одягу для гольфу в колекції сучасного костюма на прикладі бакалаврських робіт студентів кафедри мистецтва та дизайну костюма КНУТД.

Ключові слова: дизайн костюма, спорт, гра в гольф, бренди спортивного одягу.

ВСТУП

Останнім часом спорт набуває особливого значення для соціуму, його розвиток відбувається стрімко та впливає на різні сфери життя. Давно було помічено, що представники найбільш освічених і заможних верств західного суспільства надавали перевагу так званим елітним видам спорту: верхова їзда, автоспорт, теніс, гольф. Саме ці форми дозвілля сформували поняття «спортивний стиль» в одязі, який є надзвичайно популярним сьогодні, активно впливає на загальні модні тенденції та сприяє появі безлічі локальних стилістичних течій. Будь-який із існуючих сьогодні видів спорту може стати для дизайнера багатим джерелом натхнення, а результат роботи в значній мірі залежить від глибини занурення в тему та осмислення всієї складності взаємодії факторів, що впливають на проектування модних об'єктів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завдання даної роботи полягає в аналізі закономірностей формуванні жіночої версії одягу для гри в гольф, дослідженню вимог для нього, а також огляду діяльності успішних сучасних брендів, які виробляють одяг для гольфу. Експериментальна частина дослідження полягає у ескізній розробці актуального одягу для дозвілля в спортивному стилі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Гольф – один з найдавніших і найдорожчих видів спорту. Існує версія, що громадяни Риму за часів Цезаря грали в гру під назвою "паганика". Учасники гри використовували дерев'яні палиці і м'які м'ячики зроблені з вовни

або пір'я, і за допомогою палиці намагалися загнати м'ячик в поглиблення в землі (лунку), а переможцем ставав той, хто успішно проходив всі лунки першим. Інші дослідники вважають, що гра в гольф зародилася в Шотландії й була винайдена пастухами, які за допомогою палиць заганяли камені в кролячі нори. Імовірно, гра існувала вже в XIV столітті, а в XV столітті в Шотландії вийшло декілька законів, що забороняли грати в гольф. Достовірно відомо також, що Марія Стюарт, королева Шотландії, була видатним гравцем в гольф [1]. Гра в її сучасному вигляді оформилася в XIX столітті в Шотландії. Змагання з гольфу на літніх Олімпійських іграх пройшли вперше на двох Олімпіадах, в 1900 і 1904 рр., потім були скасовані, а у 2016 році гольф повернувся в програму Олімпійських ігор. На завершення короткого історичного екскурсу відмітимо, що перший в історії турнір з гольфу для жінок відбувся тільки у 1811 році Він проходив у шотландському Масселбурзі, а учасниками були дружини місцевих рибалок [2].

Формування традиції уніформи для гри в гольф відбувалося відповідно до загальної тенденції адаптації актуального одягу до вимог конкретного виду спорту. Перші жінки, які грали у гольф, використовували звичайне вбрання для повсякденного використання, у вікторіанську епоху, наприклад, це була сукня на криноліні та з кількома нижніми спідницями. Це, звичайно, обмежувало можливість для вільного розмаху, що вплинуло на тип гри в гольф. Основні принципи подальшої трансформації одягу полягали у створенні зручних та ергономічних форм, використанню елементів чоловічого гардеробу та трикотажних полотен. І вже у 1920-х роках почали з'являтися спеціально призначені жіночі форми для гольфу, які дозволяли жінкам грати в цю гру більш комфортно та стильно [3].

Рис. 1. Етапи розвитку жіночої уніформи одягу для гри в гольф: а – XVI ст.; б – кінець XIX ст.; в – 1920 рр.; г – 1930 рр.; д – 1940 рр.

Сьогодні дрес-код для жіночої форми для гольфу може залежати від вимог конкретного клубу або турніру, але загалом передбачає використання наступних елементів: сорочка з короткими або довгими рукавами; шорти або спідниця (на рівні коліна або трохи вище); шкарпетки або колготки; так звані гольф-черевики з м'якою підошвою; головний убір у вигляді кепки або шапки з козирком, капелюха з полями або хустинки. Що стосується аксесуарів, то тут є

певні заборони: не можна носити надмірну кількість прикрас, а також сонцезахисні окуляри з великими лінзами.

Шотландія – батьківщина гольфу, тому саме тут знаходяться автентичні бренди, які виготовляють одяг для гри в гольф. Найбільш успішні з них, це такі: Glenmuir – Glenmuir, бренд з більш ніж столітньою історією, відомий своїми класичними дизайнами; Lyle & Scott - Lyle & Scott, який часто використовує традиційні шотландські візерунки; Bunker Mentality - Bunker Mentality, бренд, відомий своїми яскравими кольорами та веселими дизайнами; Stromberg – Stromberg, бренд, який виготовляє гольф-одяг з 1977 року і відомий оригінальними штанами для гри у гольф зі спеціальним розрізом для зручного руху [4].

Інші відомі світові виробники спортивного одягу також пропонують сьогодні колекції та серії, присвячені грі в гольф. Серед них найбільш відомі такі бренди: Nike Golf, Adidas Golf, Under Armour Golf, Puma Golf, Titleist, Callaway Golf, FootJoy, Ralph Lauren Golf, Greg Norman Collection, J.Lindeberg

Рис. 2.. Ескізи одягу для гри в гольф. С. Курочка, 2023

Спортивний стиль – один із найстійкіших трендів 2023 року. У колекції молодого дизайнера Світлани Курочки один із блоків є сучасною версією уніформи для гри в гольф. Вся колекція загалом орієнтована на ретро, причому елементи моди 1960-х в ній еkleктично поєднані з модою 1990-х років. 1960-ті роки є початком нової ери в моді, коли спортивний одяг стає надзвичайно модним і поступово переходить у повсякденний гардероб. Пошук свободи, до якої прагнуло молоде повоєнне покоління бебі-бумерів в 1960-х, підхопила молодь 1990-х. Телевізійні відеопрограми та фітнес-клуби сприяли розповсюдженню спортивного стилю, який сприймався вже як такий, що обов'язково повинен бути присутнім в гардеробі сучасної жінки. Автор відступає від традиційного дрес-коду для гольфу, концентруючи увагу на цілісності образу та зручності пропонованого одягу. Різноманітність елементів комплектів, представлених в ескізах, гармонізується за рахунок колориту, який

побудований на використанні актуальних у поточному сезоні землістих відтінків у поєднанні з рожевим та персиковим та делікатними акцентами темно-червоного кольору.

ВИСНОВКИ

Спортивний стиль є одним з актуальних напрямків сучасної моди, він віддзеркалює уявлення про оптимальний комфорт, ергономічність та відповідність одягу певному призначенню. Дана стаття спрямована на осмислення спортивного стилю від перших костюмів, що використовувалися для занять верховою їздою, полюванням, гольфом та тенісом. Проаналізовані практики створення костюма для занять спортом у моді різних періодів та творчості сучасних дизайнерів. Розглянуто процес трансформації спортивного одягу в елементи повсякденного жіночого гардеробу в умовах зростання цінності зручності та здорового способу життя. В статті представлені практичні результати дослідження еволюції уніформи для гри в гольф на прикладі бакалаврської розробки колекції сучасного жіночого одягу для активного дозвілля.

ЛІТЕРАТУРА

1. Хто грав в цю гру. Історія гольфу. Інтернет-архів. URL: <https://web.archive.org/web/20140427012221/http://cameq.kiev.ua/istoriya/ranni-pravyly/> (дата звернення: 13.03.2023).
2. Матерс К. Гольф: від забороненого спорту до королівської розваги. URL: <https://blog.bookstellyouwhy.com/golf-from-banned-sport-to-royal-pastime/> (дата звернення: 29.03.2023).
3. Лорен С. Від звичайного до зручного, або від респектабельного до практичного: еволюція жіночого одягу для гольфу у Великобританії, 1890-1935. URL: https://researchonline.gcu.ac.uk/ws/portalfiles/portal/53832265/Costume_Article_FINAL.pdf (дата звернення: 29.03.2023).
4. Пайпер Ж. Спортивний стиль: мода, спорт і сучасність у Франції, 1923-1930 рр. URL: <https://journals.openedition.org/apparences/1361> (дата звернення: 28.03.2023).

KOKORINA H., GARKIN P., KUROCHKA S., CHERNYAVSKA A. FASHION AND SPORTS: IN SEARCH OF A NEW CONSTRUCTION OF FEMININITY

The article explores the evolution of the women's golf uniform and its modern interpretation in leisurewear design. The interrelationship of events in history, culture, social life and costume design is determined. The impact of elite sports on fashion and current women's image is considered, the key moments of the formation of sports style in clothing are analyzed. Proposals for rethinking the theme of the evolution of golf clothes in collections of modern suits are presented on the example of bachelor's works of students of the department of art and costume design of KNUITD.

Keywords: *costume design, sport, golf game, sportswear brands.*